

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către părțile vătămate Mihnev Vasilii și Chiosa Alexandru, reprezentantul SRL "Dita EstFarm", Chirtoacă Iurie, avocatul Negoită Valeriu în numele părților vătămate Coev Alexandra, Nucă Vasile și Buiucii Roman, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-i pe

Vdovicenco Valerii Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxx nr. xx.

și

Vdovicenco Tatiana Xxxxx, născută la 06 septembrie 1965, originară și domiciliată în or. Xxxxx, str. Xxxxx nr. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 06.03.2013-26.02.2016

2. instanța de apel: 22.04.2016-30.11.2016

30.08.2017-17.01.2018

3. instanța de recurs: 19.01.2017-30.05.2017

16.03.2018-22.05.2018

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 26 februarie 2016, Vdovicenco Valerii Xxxxx a fost achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii (cauza penală nr. 1-230/2013(2012150064)).

Vdovicenco Valerii Xxxxx și Vdovicenco Tatiana Xxxxx au fost achitați de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii (cauza penală nr.1-229/2013(2012150651)).

Acțiunile civile înaintate de Coeva A., Nucă V., Buiucii R. și SRL „DitaEstFarm” au fost lăsate fără soluționare.

2. De către organul de urmărire penală, Vdovicenco V. și Vdovicenco T. au fost învinuiți de faptul, că împreună și prin înțelegere prealabilă la data de 25 spre 26 mai 2011, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane prin înșelăciune și

abuz de încredere au însușit de la compania Mixtă „DitaEstFarm” SRL bani în sumă de 117.600 euro, echivalentul a 1.849.764 lei, sub pretextul vânzării în termenul și condițiile stipulate în antecontractul de vânzare-cumpărare din 24 mai 2011, încheiat între „DitaEstFarm” SRL și SRL „Val-Ghimbir” reprezentată de către fondatorii săi Vdovicenco V. și Vdovicenco T. a cotelor părți din capitalul social al SRL „Val-Ghimbir”, prin încheierea unui contract de vânzare-cumpărare în formă autentică în termenul limită de 4 luni, cu condiția că bunul imobil situat în or. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx, să fie în patrimoniul întreprinderii liber de orice viciu juridic, însă în termenul limită n-au încheiat contractul respectiv de vânzare-cumpărare și la 19 septembrie 2011 au decis să vândă lui Nguyen S., imobilul nominalizat, la prețul de 170.000 euro, primind în calitate de arvună suma de 43.223 euro, obligându-se să încheie contractul de vânzare-cumpărare în formă autenticată până la 31 octombrie 2011.

Tot el, Vdovicenco V., a mai fost învinuit de către organul de urmărire penală de faptul, că urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, prezentând informații false despre faptul că ar avea dreptul să acumuleze bani pentru investirea în SRL „Val-Ghimbir”, abuzând de încrederea părților vătămate, sub pretextul investirii banilor în SRL „Val-Ghimbir”, știind cu certitudine că nu-i va restitui și nu va investi mijloacele bănești în întreprinderea nominalizată a însușit de la Mihnev V., Chiosa A., Buiucli R., Coev I., Nuca V., Coeva A. bani în următoarele circumstanțe:

- în perioada 28 februarie 2009 - 16 februarie 2011 a primit de la Mihnev V. suma de 25.990 euro, echivalentul a 421.038 lei, cauzându-i un prejudiciu material considerabil;

- la 04 august 2009 a primit de la Chiosa A., suma de 10.000 euro, echivalentul a 160.200 lei, cauzându-i un prejudiciu material considerabil;

- în perioada 30 ianuarie 2010-14 august 2010, a primit de la Buiucli R. suma de 13.662,31 euro, echivalentul a 219.963,19 lei, cauzându-i un prejudiciu material considerabil;

- în perioada 01 octombrie 2010 - 09 iunie 2011, a primit de la Coev I., suma de 12.075,75 dolari SUA, echivalentul a 138.566,01 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil;

- la 2 septembrie 2010, a primit de la Nuca V. suma de 8.000 euro, echivalentul a 127.738, 4 lei, prin ce i-a cauzat un prejudiciu material considerabil;

- în perioada 05 februarie 2011 - 03 iulie 2011, a primit de la Coeva A. suma de 8.315,95 euro, echivalentul a 140.153,69 lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

3.1. Procurorul, care a solicitat, repunerea în termen a apelului, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri cu condamnarea lui Vdovicenco V., în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 14 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul farmaceutic pe un termen de 5 ani și a lui Vdovicenco T. în

baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul farmaceutic pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că prima instanță eronat a apreciat probele prezentate de partea acuzării, probe care cu certitudine confirmă vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, acestea nefiind apreciate de instanță la justa lor valoare, și neîntemeiat a adoptat o sentință de achitare.

3.2. Partea vătămată Chiosea A., care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpaților, conform învinuirii înaintate.

3.3. Părțile vătămate Coeva A., Nucă V. și avocatul Negoită V. în numele pătimitului Buiucli R., prin care s-a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare în privința lui Vdovicenco V. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 14 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis și admiterea integrală a acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate.

3.4. Reprezentantul SRL „Dita EstFarm” Chirtoacă I., care a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare, încasarea în mod solidar din contul lui Vdovicenco V. și Vdovicenco T. în beneficiul SRL „Dita EstFarm”, prejudiciul material în sumă de 10.000 dolari SUA.

În motivarea apelului a invocat, că acțiunile inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, iar prima instanță neîntemeiat a ignorat probele prezentate de acuzare în susținerea învinuirii înaintate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 noiembrie 2016, au fost respinse cererile procurorului, părților vătămate Coeva A., Nucă V. și avocatul Negoită V. în numele părții vătămate Buiucli R. de repunere a apelului în termen.

Apelurile declarate de procuror, părțile vătămate Mihnev V., Chiosa A., Coeva A., Nucă V., avocatul Negoită V. în numele lui Buiucli R. și de reprezentantul SRL „Dita EstFarm”, au fost respinse ca fiind depuse peste termen.

5. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că potrivit materialelor cauzei, sentința contestată a fost pronunțată integral la 26 februarie 2016 în prezența participanților la proces, iar cererile de apel au fost depuse de apelanți la 17, 18, 30 martie 2016 și respectiv 11 aprilie 2016, adică cu omiterea termenului de apel prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul invocat pentru repunerea în termen a apelului, precum că la 26 februarie 2016 a fost pronunțat doar dispozitivul sentinței, iar sentința redactată urma a fi pronunțată la 29 februarie 2016, ulterior fiind amânată pronunțarea pentru 02 martie 2016, or din înregistrarea audio a ședinței de judecată rezultă că sentința a fost pronunțată integral anume la 26 februarie 2016. Prin urmare, Colegiul judiciar a conchis că termenul de atac al sentinței contestate a expirat la 12 martie 2016, iar apelanții au depus apelurile cu încălcarea acestuia, fără a justifica imposibilitatea acționării în termenii stabiliți.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare reprezentantul „Dita EstFarm” SRL, Chirtoacă I., partea vătămată Chiosa A., avocatul Negoită V. în numele părților vătămate Coeva A., Nucă V., Buiucli R., partea vătămată Mihnev V. și avocatul acestuia, Mițăblîndă V., care au solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursurilor declarate recurenții invocând argumente similare au menționat, că concluzia instanței de apel referitor la respingerea ca tardive a apelurilor declarate în speță este pripită și neîntemeiată, precizând următoarele:

- reprezentantul „Dita EstFarm” SRL, nu a fost prezent în ședința de judecată la data pronunțării sentinței integrale, iar copia sentinței a fost expediată în adresa „Dita EstFarm” SRL la data de 24 martie 2016. Ulterior, la 07 aprilie 2016, „Dita EstFarm” SRL prin intermediul poștei a expediat apelul declarat împotriva sentinței Judecătorei Cahul din 26 februarie 2016;

- partea vătămată, Chiosa A., nu a fost prezent la ședința din 26 februarie 2016, iar instanța încalcând prevederile art. 336 alin. (5) Cod de procedură penală nu l-a înștiințat despre faptul că procesul verbal al ședinței a fost redactat și semnat, prin urmare nu i-a fost asigurată posibilitatea de a lua cunoștință cu acesta și de a primi copii;

- avocatul, Negoită Valeriu, în numele părților vătămate, Coeva A., Nucă V., Buiucli R., a indicat că în apelul declarat, apelanții au solicitat repunerea în termen al apelului pe motiv că au luat cunoștință de sentința motivată abia la data de 25 martie 2016, atunci când instanța le-a expediat-o prin intermediul oficiului poștal, în acest sens fiind anexate la cerere copiile scrisorilor de însoțire și copia plicurilor. Tot aici, s-a menționat că în ședința primei instanțe din 26 februarie 2016 la pronunțarea sentinței părțile vătămate Coeva A., Nucă V. și Buiucli R. nu au fost prezente. Prin urmare consideră că termenul de apel urma a fi calculat din data de 25 martie 2016, când părțile vătămate au făcut cunoștință cu sentința redactată integral;

- partea vătămată Mihnev V. și avocatul acestuia, Mițăblîndă V., nu au fost prezenți la ședința din 26 februarie 2016, iar instanța încalcând prevederile art. 336 alin. (5) Cod de procedură penală, nu i-a înștiințat despre faptul că procesul verbal al ședinței a fost redactat și semnat, prin urmare nu le-a fost asigurată posibilitatea de a lua cunoștință cu acesta și de a primi copii.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate de reprezentantul SRL „Dita EstFarm” Chirtoacă I., partea vătămată Chiosa Alexandru, partea vătămată Mihnev V. și avocatul acestuia Mițăblîndă V., avocatul Negoită V. în numele părților vătămate Coeva A., Nucă V. și Buiucli R., casată parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 noiembrie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. Pentru a pronunța soluția, instanța de recurs lecturând recursurile declarate a reținut, că recurenții critică decizia contestată, indicând că concluzia instanței referitor la respingerea ca tardive a apelurilor declarate în speță este pripită și

neîntemeiată, deoarece la pronunțarea sentinței părțile vătămate, Coeva A., Nucă V., Buiucli R., Mihnev V. și reprezentantul SRL „Dita EstFarm”, nu au fost prezenți, iar cu sentința motivată au făcut cunoștință mai târziu când le-a fost expediată prin intermediul oficiului poștal.

Astfel, potrivit regulii generale prescrise la art. 402 Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel. Prin urmare, când de la pronunțarea sentinței și până la depunerea apelului au expirat mai mult de 15 zile, instanța de apel la examinarea apelului, este obligată să verifice dacă depunerea apelului se încadrează în termenul prevăzut în art. 402 Cod de procedură penală, iar dacă va constata că termenul a fost omis din motive întemeiate, va proceda în conformitate cu prevederile art. 403 Cod de procedură penală.

Potrivit deciziei atacate, instanța de apel a decis că apelanții au depus apelurile cu depășirea termenului prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, termen, care în opinia instanței, a expirat la 12 martie 2016, deoarece sentința a fost pronunțată integral la 26 februarie 2016.

Instanța de recurs a considerat această concluzie pripită și neîntemeiată, deoarece instanța de apel, examinând cauza, nu s-a pronunțat asupra argumentelor apelanților referitor la faptul, că dâșii nu au participat la ședința instanței de fond unde a fost pronunțată sentința, iar copia de pe sentința motivată au primit-o ulterior prin intermediul poștei. Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel nu a verificat aceste momente, și s-a limitat doar la o singură întrebare adresată avocatului V. Negoită și anume: dacă clienții săi au fost prezenți la data de 26 februarie 2016, când a fost pronunțată sentința integral. Răspunsul avocatului a fost afirmativ, însă potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată la data nominalizată (26.02.2016) părțile vătămate, Coeva Al., Nucă V. și Buiucli R., interesele cărora au fost reprezentate de avocatul, Negoită V., în ședința de judecată nu au fost prezenți (f.d.26, vol. VI).

În continuare, instanța de recurs a reținut, că instanța de apel judecând apelurile, nu a pus în discuție următoarele chestiuni: **1)** cine din participanții la proces a fost prezent la data pronunțării sentinței; **2)** sentința a fost pronunțată integral sau doar dispozitivul acesteia, iar în dependență de aceste circumstanțe începe curgerea termenului de depunere a apelului.

Totodată, din conținutul înregistrărilor audio a ședinței de judecată rezultă, că sentința a fost pronunțată integral și s-a dat citire dispozitivului sentinței integrale, totodată instanța de recurs a reținut că potrivit CD-ului nu este clar cine din părți a fost prezent în sală la pronunțarea acesteia.

În acest context, instanța de recurs a stabilit, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra mai multor motive invocate în apeluri, or părțile vătămate Coeva A., Nucă V. și avocatul, Negoită V., în numele părții vătămate, Buiucli R., au argumentat referitor la motivul repunerii în termen a apelului, precum că ei nu au fost prezenți la pronunțarea sentinței (fapt care se confirmă prin procesul-verbal al ședinței din 26.02.2016 (f.d.26, vol. VI), și nu au fost informați despre adoptarea

sentinței în conformitate cu prevederile art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală, potrivit cărora participanților neprezenți la pronunțarea sentinței, copia de pe hotărârea motivată li se expediază în termen de 3 zile, de aceea potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală apelurile urmau să fie repuse în termen.

Instanța de recurs a concluzionat, că în procesul rejudecării cauzei, instanța de apel urma să verifice momentul din care începe să curgă termenul de apel pentru fiecare apelant în dependență de momentul în care partea a luat cunoștință cu hotărârea motivată și dacă constată că acestea au fost depuse în termen să judece fondul apelurilor sau după caz, să le respingă ca depuse peste termen.

9. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 ianuarie 2018, au fost respinse cererile părților vătămate, Coeva A., Nucă V., avocatului Negoită V. în numele părții vătămate Buiucli R. și de reprezentantul SRL „Dita EstFarm”, de repunere a apelului în termen.

Apelurile declarate de părțile vătămate Mihnev V., Chiosa A., avocatului Negoită V. în numele lui Coeva A., Nucă V., Buiucli R., au fost respinse ca fiind depuse peste termen.

10. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că potrivit materialelor cauzei, sentința contestată a fost pronunțată integral la 26 februarie 2016, în prezența participanților la proces, iar cererile de apel au fost depuse de apelanți la 17, 18, 30 martie 2016 și respectiv 11 aprilie 2016, adică cu omiterea termenului de apel prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a menționat, că este inadmisibil de a considera că expedierea în adresa participantului la proces, care nu a participat la ședința de judecată stabilită pentru pronunțarea sentinței, a copiei de pe hotărârea motivată peste termenul de 3 zile, așa cum este stipulat la alin. (4) art. 338 Cod de procedură penală, sunt motive întemeiate care să justifice omiterea termenului de declarare a apelului, cât și repunerea în termen. Deoarece, aceste invocări nu au suport legal, în condițiile în care, sub aspectul normelor de drept procedural, pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului ce se examinează. Astfel, potrivit art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul dintre aceste termene.

În continuare, instanța de apel a stabilit, că părțile depunând cererea împotriva sentinței peste termenul legal, au demonstrat o neglijență în realizarea drepturilor sale procesuale stipulate în legislația națională, astfel aceștia nu s-au interesat care este soluția motivată luată de prima instanță și nici nu au solicitat instanței de judecată respectarea cerințelor art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

11. Împotriva deciziei instanței de apel sunt declarate recursuri ordinare de către:

11.1. Părțile vătămate, Chiosa A. și Mihnev V., ca au depus recursuri identice, prin care solicită, casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet.

În motivarea recursului recurenții, invocă că instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 336 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel apelurile acestora urmau a fi repuse în termen. Mai mult ca atât, recurenții menționează faptul, că prima instanță a expediat copia sentinței la data de 22 martie 2016, prin urmare apelurile acestora se încadrează în termen.

În drept, recurenții își întemeiază recursurile declarate în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

11.2. Reprezentantul „Dita EstFarm” SRL, Chirtoacă I., prin care solicită, casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet.

În motivarea recursului a invocat, că instanța de apel neîntemeiat a respins apelul depus ca fiind peste termen, astfel încălcând prevederile art. 338 alin. (5) Cod de procedură penală.

11.3. Avocatul Negoită V. în numele părților vătămate Coeva A., Nică V. și Buiucli R., prin care solicită, casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet.

În motivarea recursului a invocat, că instanța de apel urmează să verifice momentul din care începe să curgă termenul de apel pentru fiecare apelant în dependență de momentul în care partea a luat cunoștință cu hotărârea motivată și dacă constată că acestea au fost depuse în termen să judece fondul apelurilor, sau după caz, să le respingă ca depuse peste termen.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

12. Vdovicenco V. și Vdovicenco T. au depus referință privind opinia asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora, deoarece lipsesc temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care pot fi obiect de examinare în instanța de recurs.

13. Judecând recursurile în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 aceluiași Cod.

Rezultând din conținutul recursurilor declarate, autorii acestora își întemeiază pretențiile în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Astfel, Colegiul lărgit notează, că instanța de apel a examinat și s-a pronunțat argumentat asupra chestiunii omiterii termenului de declarare a apelurilor.

În conformitate cu prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

La capitolul dat, Colegiul menționează, că instanța de apel în soluția sa a argumentat detaliat motivele respingerii fiecărui apel în parte, după cum urmează:

Apelul declarat de către avocatul Nigoită V. în numele părților vătămate Coeva A., Nucă V. și Buiucli R., just a fost declarat peste termen, deoarece instanța de apel întemeiat a constatat, că acesta a fost depus la data de **20 martie 2016** (*nr. de intrare 210*), adică peste 23 zile din momentul pronunțării sentinței (f.d. 64-65 v. 6), aceștia motivând faptul omiterii termenului de apel prin aceea, că au făcut cunoștință cu copia sentinței pronunțate la data de 26 februarie 2016, la data de **25 martie 2016**, când au primit-o prin intermediul oficiului poștal, și prin faptul că părțile nu au fost prezente la ședința de judecată. Prin urmare, instanța de apel, întemeiat a menționat, că din procesele-verbale părțile vătămate, Coeva A., Nucă V. și Buiucli R., au participat la examinarea cauzei, cunoșteau faptul că cauza se afla în procedură și urma să fie pronunțată soluția, însă nu și-au manifestat interesul de a-și apăra poziția sa și exercita în caz de dezacord, calea de atac în termen.

Apelul declarat de către reprezentantul „Dita EstFarm” SRL, Chirtoacă I., instanța de apel a constatat, că apelul acestuia a fost depus la data de **11 aprilie 2016** (*nr. de intrare 234*), adică peste 44 zile din momentul pronunțării sentinței (f.d. 71-74 v. 6), acesta a motivat faptul omiterii termenului prin aceea că nu a fost în ședința de judecată în ziua în care a fost pronunțată sentința. Instanța de apel, corect a statuat, că prin solicitarea din **15 martie 2016**, (f.d. 56 v. 6) SRL „Dita EstFarm” în persoana lui Chirtoacă I., unde a indicat că la **26 februarie 2016** Judecătoria Cahul a pronunțat sentința în respectiva cauză, a solicitat copia acesteia, fapt ce denotă că acesta cunoștea despre data ora și locul pronunțării sentinței primei instanțe, totodată neîntemeiat și neglijent și-a exercitat dreptul de atac a sentinței nominalizate,

Apelurile declarate de către părțile vătămate Mihnev V. și Chiosa A., instanța de apel just a constatat că, au fost depuse la data de **17 și respectiv 18 martie 2016** (*nr. de intrare 168, 169*), adică peste 20 și 21 zile (f.d. 58, 63 v. 6), aceștia au motivat, faptul omiterii termenului de apel, că până la data depunerii apelului nu au primit copia sentinței. Instanța de apel a stabilit, că părțile depunând cererea împotriva sentinței peste termenul legal, au demonstrat o neglijență în realizarea drepturilor sale procesuale stipulate în legislația națională, astfel aceștia nu s-au interesat care

este soluția motivată luată de prima instanță și nici nu au solicitat instanței de judecată respectarea cerințelor art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul lărgit conducându-se de prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală, care stipulează, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Totodată, instanța de recurs menționează, că potrivit procesului-verbal întocmit la data de 28 ianuarie 2016 (f.d. 213-215 v. 6), se atestă cert, că în ședința de judecată au fost prezenți, procurorul, inculpații și părțile vătămate **Chiosa A., Nucă V.**, ultimele având și cuvântul în susținerile verbale, tot aici fiind menționat și faptul referitor la întreruperea ședinței de judecată (pentru *deliberarea și pronunțarea sentinței*) pentru data de 26 februarie 2016 ora 11:30. Ulterior, la data de 26 februarie 2016 (proces-verbal f.d. 216 v. 6), în ședința de judecată s-au prezentat procurorul, inculpații și apărătorul acestora, **reprezentantul părții civile avocatul Rusu V., partea vătămată Mihnev V. și apărătorul său, părțile vătămate Coev I. și Chiosa A.** Mai mult, aceste ședințe au fost înregistrate audio, iar procesele-verbale și CD-ul înregistrărilor au fost suplimentar analizate atât în ședința instanței de apel, cât și de către instanța de recurs ordinar, care în ansamblu demonstrează, că **sentința Judecătoriei Cahul a fost pronunțată integral la data de 26 februarie 2016**, apelanții au fost prezenți în ședințele de judecată în primă instanță, cunoștea despre data pronunțării sentinței. De menționat este și faptul, că analizând materialele nominalizate supra, se creează impresia că părțile în mod intenționat au părăsit ședința de judecată din data de 26 februarie 2016, or acestea au fost prezente în sala de judecată (f.d. 216 v. 6), iar după deliberare/pronunțare a sentinței aceștia nu mai erau în sală, fapt confirmat prin recipisele și scrisorile de expediere (f.d. 47-55 v. 6).

În acest context, în speța dată, este aplicabilă și hotărârea CEDO din 11 septembrie 2007 cauza Van Harm vs Germania, în care Curtea a notat, că recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

Astfel, potrivit hotărârii CEDO din 03 aprilie 2008 cauza Ponomaryov vs Ucraina, Curtea a stabilit, că termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care par a fi foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea învinge principiul securității raporturilor juridice.

În continuare, instanța de recurs statuează, că ignorarea jurisprudenței CEDO poate avea în consecință o condamnare ulterioară a Guvernului pentru violarea art. 6 par. 1 din Convenția Europeană, în acest sens fiind aplicabilă hotărârea Ghirea vs R. Moldova din 26 iunie 2012, unde Curtea Europeană a constatat violarea art. 6 par. 1, observând că suspendarea termenului de prescripție, pe motiv că procurorul care

a condus acest caz a fost în concediu, nu poate fi acceptat ca fiind compatibil cu principiul egalității armelor.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit studiind practica națională, cât și cea internațională (*tratate la care R. Moldova este parte*), constată că motive plauzibile care ar fi oferit temei de repunere în termen a apelurilor declarate nu s-au constat. Așadar, instanța de apel corect a statuat, că termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din data de 26 februarie 2016 și care a expirat la data de 12 martie 2016, iar cererile de apel au fost depuse de apelanți la 17, 18, 30 martie 2016 și respectiv 11 aprilie 2016, adică cu omiterea termenului de apel prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală, fiind evident omis termenul de atac.

Cât privește argumentele recurenților, acestea au fost analizate de către instanța de apel în parte, întemeiat fiind analizate și a oferit răspunsuri justificate și legale (*conducându-se de prevederile legale art. 230, 319, 338, și 402 Cod de procedură penală*) referitor la respingerea apelurilor ca fiind depuse peste termen.

Având ca reper considerentele expuse supra, Colegiul lărgit, conchide că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către apelanți, a fost depășit, iar circumstanțele enunțate denotă, că instanța de apel, potrivit părții descriptive a deciziei adoptate, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, astfel legal și întemeiat a respins apelurile acestora ca depuse peste termen, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, respectiv recursurile declarate sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse ca inadmisibile.

14. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către părțile vătămate, Mihnev Vasilii și Chiosa Alexandru, reprezentantul SRL "Dita EstFarm", Chirtoacă Iurie, avocatul Negoită Valeriu în numele părților vătămate Coev Alexandra, Nucă Vasile și Buiucă Roman, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 17 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-i pe **Vdovicenco Valerii Xxxxx și Vdovicenco Tatiana Xxxxx.**

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 19 iunie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion